UNIVERSIDADE DA CORUÑA

Guía Docente			
Datos Identificativos			2019/20
Asignatura (*)	Valores e educación para a igualdade	Código	652G01008
Titulación			

Descriptores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	2º cuadrimestre	Primeiro	Formación básica	6

Idioma	CastelánGalego		
Modalidade docente	Presencial		
Prerrequisitos			
Departamento	Pedagoxía e Didáctica		
Coordinación	Cotelo Guerra, Dolores	Correo electrónico	dolores.cotelo@udc.es
Profesorado	Cotelo Guerra, Dolores	Correo electrónico	dolores.cotelo@udc.es
Web			
Descrición xeral	Esta materia pretende favorecer a reflexión, a formación e o compromiso cos valores, os dereitos humáns e da infancia. É moi necesario que desde idades temperás se eduque nuns valores básicos de convivencia que contribuian a fomentar o diálogo, o respeto, a empatía, etc., tanto nas aulas como na sociedade. A escola, ademáis de centrarse na adquisición dos coñecementos, debe interesarse pola formación de valores que posibiliten aos pequenos e pequenas o seu desenvolvemento como seres humáns e sexan quen de tomar as decisións axeitadas diante das distintas problemáticas que se lles presenten nun futuro. O mestres e mestras deben ser conscientes da súa responsabilidade no traballo diario cos valores así como da formación que a sociedade lle esixe de cara a promover unha cidadanía democrática, activa, respetuosa e responsable.		

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título		
Traballar de forma autónoma con iniciativa e espírito emprendedor. Traballar de forma colaborativa. Autonomía na aprendizaxe. Capacidade de análise e síntese. Capacidade de busca e manexo de información.		B4 B5 B9 B10 B11	
Aplicar un pensamento crítico, autocrítico, lóxico e creativo. Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional. Habilidades sociais para exercer o liderado na aula. Recoñecemento e respecto á diversidade e á multiculturalidade. Creatividade ou capacidade para pensar as cousas desde diferentes perspectivas, ofrecendo novas solucións aos problemas.	A3 A4 A6 A9 A23	B3 B6 B22 B23 B24	

Crear e manter lazos de comunicación coas familias para incidir eficazmente no proceso educativo. Promover e colaborar en accións dentro e fóra da escola, organizadas por familias, concellos e outras institucións con incidencia na formación cidadá. Analizar e incorporar de forma crítica as cuestións máis relevantes da sociedade actual que afectan á educación familiar e escolar: impacto social e educativo das linguaxes audiovisuais e das pantallas; cambios nas relacións de xénero e interxeracionais; multiculturalidade e interculturalista; discriminación e inclusión social e desenvolvemento sustentable. Abordar análises de campo mediante metodoloxía observacional utilizando tecnoloxías da información, documentación e audiovisuais. Saber analizar os datos obtidos, comprender criticamente a realidade e elaborar un informe de conclusións. Participar na elaboración e seguimento de proxectos educativos de educación infantil no marco de proxectos de centro e na colaboración co territorio e con outros profesionais e axentes sociais.	A5 A10 A12 A13 A22 A24 A25 A26		C1 C3
Habilidades sociais para exercer o liderado na aula.		B23	
Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.	A11		C4 C7
Ser capaz de introducir a perspectiva da Educación para o Desenvolvemento a través dunha educación en valores que garantice unha actitude crítica e comprometida coa realidade que nos rodea.	A12 A39 A40	B3 B5 B13 B14 B20	C4 C7

Contidos	
Temas	**Subtemas**
1. Valores e educación.	1.1. Aproximación e fundamentación conceptual. 1.2. Construcción dos valores no proceso educativo. 1.3. Os valores na formación docente.
2. Ciudadanía e dereitos humanos.	2.1. Aproximación histórico-conceptual ós dereitos humáns. 2.2. Democracia, cidadanía e dereitos humáns. 2.3. A evolución no concepto de cidadanía. 2.4. A construcción da cidadanía a través da educación: o papel do currículo escolar.
3. Igualdade de oportunidades e xustiza social.	3.1. Evolución social do concepto de xénero. Políticas de igualdade. 3.2. Perspectivas de análise sobre da convivencia e do conflicto social. 3.3. Dereitos e deberes para unha sociedade democrática. 3.4. Actitudes, valores e normas para unha cidadanía crítica.
4. La coeducación como proyecto.	4.1. El papel del plan de estudios en la construcción de identidades. 4.2. Estrategias y recursos metodológicos de buenas prácticas mixtas. 4.3. Incidencia de otros agentes de socialización: familias, medios de comunicación, TIC, grupos de iguales, tribus urbanas ...
5. A convivencia como reto educativo.	5.1. Estratexias metodolóxicas para a mediación e a resolución de conflictos. 5.2. Modelos de convivencia a través doutros axentes de socialización: familias, mass-media, TIC, grupos de iguais, tribus urbanas... 5.3. Activismo, asociacionismo e o papel das ONG.

Planificación				
Metodoloxías / probas	**Competencias / Resultados**	**Horas lectivas (presenciais e virtuais)**	**Horas traballo autónomo**	**Horas totais**

Análise de fontes documentais	A5 A12 A13 A26 A40 B3 B4 B5 B6 B9 B10 B11 B13 B20 B22 B23 B24 C1 C3 C4 C7	10	20	30
Actividades iniciais	A22 B5 B10 B11 C3 C4	2	0	2
Traballos tutelados	A4 A6 A9 A10 A11 A12 A13 A22 A23 A25 A26 A39 A40 B3 B4 B5 B6 B9 B10 B11 B13 B14 B20 B22 B23 B24 C1 C3 C7	1	14	15
Lecturas	A10 A12 A13 A26 B3 B4 B5 B6 B9 B10 B11 B14 B20 B22 C1 C4 C7	0	20	20
Sesión maxistral	A3 A4 A5 A10 A12 A13 A23 A24 B3 B11 B22 C1 C4 C7	20	15	35
Recensión bilbiográfica	A13 A26 B3 B4 B5 B6 B10 B11 B22 C1 C4 C7	0	8	8
Presentación oral	A13 A26 B3 B5 B6 B10 B11 B22 B23 C1 C3 C4 C7	2	1	3
Eventos científicos e/ou divulgativos	A12 A13 B3 B6 B10 B11 B22 C4 C7	2	4	6
Proba de ensaio	A4 A5 A6 A9 A12 A13 A26 B3 B6 B9 B10 B11 B22 C1 C4 C7	3	10	13
Aprendizaxe colaborativa	A6 A13 A26 B3 B5	2	15	17
Atención personalizada		1	0	1
***Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado**				

Metodoloxías	
Metodoloxías	**Descrición**
Análise de fontes documentais	Baséase no uso de documentos e fontes relevantes (bibliográficas, lexislativas, audiovisuais, xornalísticas ...) para a súa análise e posterior uso para explicar a natureza dos diferentes contidos e aspectos da materia.
Actividades iniciais	Nas clases de primeira clase, o profesor realizará as actividades expositivas nas que se presentará o programa da materia e mesmo as dinámicas metodolóxicas establecidas para o mellor desenvolvemento da materia.
Traballos tutelados	Metodoloxía deseñada para promover a aprendizaxe autónoma do alumnado baixo a tutela e seguimento por parte do docente. Trátase de facer un traballo de iniciación á investigación sobre unha temática proposta pola profesora ou tamén suxerida pola alumnado, sempre e cando garde relación cos contidos da materia. Este traballo farase en grupo (4-5 persoas) e esixe por parte do alumnado un grao de responsabilidade consonte cos obxectivos e a calidade que debe presidir este tipo de traballo. No seu momento facilitaránse unhas pautas que permitirán a elaboración do mesmo, que se complementará cun seguimento titorial do mesmo, polo que será preciso desenvolver, como mínimo, unha sesión de titoría na que presentar o guión do traballo e un esquema do seu desenrolo. As datas serán acordadas na aula. Cada grupo expoñerá o seu traballo, co obxecto de compartilo e sometelo a debate e valoración.

Lecturas	Establécense unha serie de lecturas obrigatorias dun conxunto de textos e documentación relacionadas coa materia que o alumnado terá que ler, discutir en grupo e finalmente recensionar de xeito persoal axustándose a un formato coñecido previamente consensuado.
Sesión maxistral	Exposición oral dos temas que constituen os contidos da materia diante do alumnado. Esta exposición irá precedida dunha presentación na que se propoñen algunhas preguntas aos estudiantes para motivar a reflexión e o diálogo aberto. A obxectivo final pasa pola transmisión de coñecementos e ao tempo facilitar a súa aprendizaxe, potenciando a particiación dos/as estudantes na construción significativa do coñecemento.
Recensión bilbiográfica	Proceso de lectura crítica dun libro, artículo ou calquera outro documento escrito. Comprende ademais da lectura da obra en cuestión, a análise do seu contido, unha crítica e mesmo unha valoración en relación con outros documentos de igual ou parecida natureza.
Presentación oral	Exposicións de traballos realizados, inidividuais ou colectivos, diante do grupo de referencia, procurando tirar conclusións sobre a problemática investigada, documento ou experiencia abordada.
Eventos científicos e/ou divulgativos	Asistencia e participación en actividades de carácter científico e/ou divulgativo (congresos, xornadas, simposios, cursos, conferencias, exposicións...), que teñan relación coa materia. Deben entenderse como unha estratexia complementaria de formación e nunca como substitutiva de outras.
Proba de ensaio	Pretende determinar os logros do alumnado en termos de obxectivos. Procura avaliar de xeito directo a capacidade de análise, a expresión e a organización de ideas relativas aos contidos da materia. Valorarase a rigorosidade da resposta, combinada coa capacidade de razoamento (argumentación, relación entre ideas, comparación...), creatividade e espírito crítico. Implica un estudo amplo e profundo dos contidos, sen perder de vista o conxunto das ideas e as súas relacións.
Aprendizaxe colaborativa	Parte da idea de que os estudantes traballan xuntos para aprender e ao tempo son responsables mesmo da súa propia aprendizaxe como da dos seus compañeiros. Non s eopón ao traballo individual. Máis ben debe entenderse como unha estratexia de aprendizaxe complementaria que tenta fortalecer o desenvolvemento global do alumno.

Atención personalizada	
Metodoloxías	**Descrición**
Análise de fontes documentais Traballos tutelados Sesión maxistral Aprendizaxe colaborativa	As dúbidas e demandas de orientación que xurdan das sesións maxistrais, a análise de fontes documentais, os traballos tutelados, as presentacións orais e a proba escrita terán unha atención personalizada e serán atendidas polo profesorado da materia na aula ou na titoria, durante o horario fixado de forma oficial, da seguinte forma: - No caso de indicacións xerais a todo o grupo, realizaranse nas sesións expositivas. - Indicacións de traballo a grupos pequenos, realizaranse nas sesións interactivas ou no despacho. No caso do traballo de investigación é obrigatorio que cada grupo realice unha tutoría fora do horario presencial da materia, que permita facer un seguimento do proceso de elaboración do mesmo. - Individuais, realizaranse no despacho arredor do progreso do alumnado. Tanto para o alumnado repetidor como para aquel que ten recoñecemento do Decanato da Facultade de dispensa académica, o desenrolo da materia levarase a cabo mediante titorías presenciais obrigatorias e individualizadas de cara a facer un seguimento do seu traballo en relación a análise de fontes documentais, os traballos tutelados, recensións e a proba oral ou escrita. Tamén serán obxeto de atención personalizada presencial todo tipo de cuestións aclaratorias sobre a materia, dúbidas personais, ampliación de contidos ou reflexións máis pormenorizadas.

Avaliación			
Metodoloxías	**Competencias / Resultados**	**Descrición**	**Cualificación**

Análise de fontes documentais	A5 A12 A13 A26 A40 B3 B4 B5 B6 B9 B10 B11 B13 B20 B22 B23 B24 C1 C3 C4 C7	Análise e discusión de documentos e fontes relevantes así como desenvolvemento de actividades prácticas.	10
Traballos tutelados	A4 A6 A9 A10 A11 A12 A13 A22 A23 A25 A26 A39 A40 B3 B4 B5 B6 B9 B10 B11 B13 B14 B20 B22 B23 B24 C1 C3 C7	Para avaliar os traballos teranse en conta os seguintes aspectos: - Estrutura: aspectos formais, organización do contido, claridade expositiva e corrección gramatical. - Contido: Comprensión de ideas básicas, dominio conceptual, búsqueda e uso de distintas fontes complementarias e actuais. Entregarase na data que se indique. É condición indispensable entregar o traballo para presentarse a proba de ensaio.	20
Recensión bilbiográfica	A13 A26 B3 B4 B5 B6 B10 B11 B22 C1 C4 C7	Proceso de lectura crítica dun libro ofertado pola profesora. Comprende ademais da lectura da obra en cuestión, a análise do seu contido, unha crítica e mesmo unha valoración en relación con outros documentos de igual ou parecida natureza. Facilitaránse unhas pautas que permitirán a elaboración do mesmo.	10
Presentación oral	A13 A26 B3 B5 B6 B10 B11 B22 B23 C1 C3 C4 C7	Exposición de traballos realizados diante do grupo de referencia, procurando tirar conclusións sobre a problemática invesigada, documento ou experiencia abordada. Para a súa avaliación teranse en conta os seguintes aspectos: - Orden na exposición. - Relevancia e organización dos contidos expostos. - Coordinación da exposición (que reflicta un traballo colaborativo, non unha suma de partes). - Nivel de comprensión dos contidos básicos. - Claridade expositiva e corrección lingüística. - Creatividade (presentación suxestiva, motivadora, dinamizadora da participación das/os compañeiros/as...) - Uso de recursos... Expoñeranse nas data que se indiquen. É condición indispensable a exposición para presentarse á proba de ensaio.	10
Proba de ensaio	A4 A5 A6 A9 A12 A13 A26 B3 B6 B9 B10 B11 B22 C1 C4 C7	A proba de ensaio, de carácter individual, utilizada para a avaliación da aprendizaxe o remate do curso consistirá en dar resposta ás cuestións prantexadas que implicarán un tratamento global e integrado dos contidos abordados ao longo da materia. Valoraránse as respostas concretas e precisas, asi como a utilización de fontes (apoio na documentación achegada así como noutras lecturas realizadas) que favorezan un discurso coherente e razoado. A súa realización terá lugar segundo calendario oficial.	50

Observacións avaliación

UNIVERSIDADE DA CORUÑA

1. OPCIÓNS DE AVALIACIÓN
Atendendo ó traballo e á participación do alumnado na materia, a avaliación contempla dúas opcións:
Opción A:
Para o alumnado que asiste/participa nas actividades de aula
(asistencia mínima 85%), correspóndelle a porcentaxe de avaliación
seguinte: 10% Análise de Fontes Documentais; 20% Traballos tutelados; 10%
Recensión; 10% Presentación Oral; 50% Proba de ensaio, na que será preciso obter unha puntuación igual ou superior a 2.25 sobre 5 para poder superar a materia. O alumnado que non acade unha asistencia mínima do 85% non terá opción a realizar a proba de ensaio no mes de maio: será avaliado nas distintas metodoloxías pero non calificado no final do cuadrimestre.
A cualificación final será a suma das
puntuacións obtidas en cada un dos elementos de avaliación segundo o seu
peso respectivo, salvo que na proba de ensaio a puntuación sexa inferior a 2.25. Neste caso, a cualificación final corresponderase coa acadada nesta proba.
Na realización da proba de ensaio, o alumnado poderá dispor do material dado pola docente ou de elaboración propia durante os 30 minutos iniciais.
No caso de que a avaliación
resulte negativa ó final do cuadrimetre, a convocatoria de xullo estará
sometida aos mesmos criterios que a convocatoria de maio e só se
repetirá a proba escrita, gardándose as partes superadas da materia de
unha convocatoria a outra, dentro do mesmo curso académico.
Opción B: Para o alumnado que non asiste/participa nas actividades de aula (asistencia inferior ao 85%), e con recoñecemento por parte do Decanato da Facultade de dedicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia,
segundo establece a "NORMA QUE REGULA O RÉXIME DE DEDICACIÓN AO ESTUDO
E A PERMANENCIA E A PROGRESION DOS ESTUDANTES DE GRAO E MESTRADO UNIVERSITARIO NA UDC (Aprobada en Consello de Goberno o 28/6/2016),
realizará unha proba de ensaio con carácter obrigatorio ao final do
cuadrimestre na data sinalada oficialmente
(50% do total da nota final) ademáis do traballo que en cada caso
particular se especifique (50% restante). A cualificación final sera a
suma das puntuacións obtidas en cada un dos elementos de avaliación
segundo o seu peso respectivo. Na realización da proba de ensaio, o alumnado poderá dispor do material
dado pola docente ou de elaboración propia durante os 30 minutos
iniciais.
No caso de que a avaliación resulte negativa ó final do cuadrimetre, a
convocatoria de xullo estará sometida aos mesmos criterios que a
convocatoria de maio e só se repetirá a proba escrita, gardándose as
partes superadas da materia de unha convocatoria a outra, dentro do
mesmo curso académico.
2. OBSERVACIONS ADICIONAIS:

- Para superar a materia é imprescindible presentar todas as
actividades e prácticas propostas ademáis de realizar a proba de ensaio.
De faltar algunha actividade ou práctica non hai opción a facer a proba
escrita e por tanto, a materia quedará pendente para xullo, figurando
na Acta como Non Presentado/a.
- O alumnado da
opción A que non forme parte de ningún grupo de traballo ou non asista
regularmente as clases pasará a ser considerado na opción B.
-
Calquera circunstancia persoal que poida alteirar o seguimento da
materia por parte do alumnado deberá ser comunicada de inmediato para a

súa oportuna e axeitada consideración e mesmo para tomar as medidas a
que houbera lugar en cada caso.
- Ao longo do 2º
cuadrimestre pode haber actividades de carácter científico e/ou
divulgativo relacionadas coa materia que a docente considera oportuna a
súa asistencia ainda que estén programadas fora do horario da materia,
pero dentro do horario lectivo xeral. Nese caso, o alumnado será avisado
con antelación para que poida asistir. Estas actividades computarán na
evaluación.
- O alumnado de Continuación de estudos (repetidor), obrigatoriamente deberá poñerse en contacto ca profesora antes
do 20 de febreiro do presente curso académico para que lle indique,
segundo os casos, a relación de traballos que terán que realizar de
maneira individual. De non facelo, terán a mesma consideración que os
matriculados na Opción A. En calquera caso e unha vez comunicada a súa situación, establecerase unha proba oral ou escrita,
segundo os casos, con carácter obrigatorio para todos o final do
cuatrimestre, na data sinalada oficialmente, e que suporá o 50% da nota
final. O outro 50% corresponderá ós traballos que en cada caso sexan
asignados expresamente ao alumnado e para os cales se fixará unha data de entrega. No caso de non entregar nada na data fixada, non haberá
opción a facer a proba de ensaio. Na realización desta proba, o alumnado poderá dispor do material
dado pola docente ou de elaboración propia durante os 30 minutos
iniciais.
Todas as condicións descritas serán válidas para a 2ª oportunidade.

Fontes de información

Bibliografía básica	- Jares, Xesús R. (2006). Aprender a convivir.. Vigo. Xerais - Instituto Pedagógico Padres y Maestros (2003). Cine y Transversales. Treinta películas para trabajar en el aula.. Bilbao. Mensajero - Casamayor, G. (coord.) (1999). Cómo dar respuesta a los conflictos.. Barcelona. Graó - Pérez, G. (1997). Cómo educar para la democracia. Estrategias educativas.. Madrid. Popular - Camps, V. (2008). Creer en la educación.. Barcelona. Península - Jares, Xesús R. (2008). Educación e paz. 25 anos de educadores pola Paz.. Vigo. Xerais - Asís Roig, R. et al. (2006). Educación en derechos humanos: la asignatura pendiente.. Madrid. Dykinson - Payá, M. (1999). Educación en valores para una sociedad abierta y plural. Aproximación conceptual.. Barcelona. DDB - Jares, Xesús R. (1999). Educación y derechos humanos. Estrategias didácticas y organizativas.. Madrid. Popular - Yuste, A. (2006). Educación, ciudadanía y democracia.. Barcelona. Octaedro-OEI - Jares, Xesús R. (2004). Educar para la paz en tiempos difíciles.. Bilbao. Bakeaz - Cavell, S. (2005). El cine, ¿puede hacernos mejores?. Madrid. Katz - Trilla, J. (1992). El profesor y los valores controvertidos.. Barcelona. Paidós - Savater, F. (1997). El valor de educar.. Barcelona. Ariel - Haydon, G. (2003). Enseñar valores. Un nuevo enfoque.. Madrid, Morata - Naya, L. M. (coord.) (2005). La educación y los derechos humanos.. Madrid. Erein - Bárcena, F.; Gil, F. y Jover, G. (1999). La escuela de la ciudadanía: educación ética y política.. Bilbao. DDB - Buxarrais, R. (1999). La formación del profesorado en educación y valores.. Barcelona. DDB - Martínez, M. y Hoyos, G. (coord.) (2006). La formación en valores en sociedades democráticas.. Barcelona. Octaedro-OEI - Cerezo Martínez, F. (2001). La violencia en las aulas. Análisis y propuestas de intervención. . Madrid. Anaya - Camps, V. (1994). Los valores de la educación.. Madrid. Alauda - Elzo, J. (2000). Los valores de los jóvenes españoles.. Madrid. Fundación Santa María - Pereira, C. (2005). Los valores del cine de animación: propuestas pedagógicas para padres y educadores.. Barcelona. PPU - Ortega Ruiz, P. y Mínguez Vallejos, R. (2001). Los valores en la educación.. Barcelona. Ariel - Juul, J. (2008). Los valores para la familia hoy.. Madrid. Maeva - Calero, J. (2008). Sociedad desigual, ¿educción desigual?. Madrid. Ministerio de Educación - Sancho Gil, J. Mª. (2006). Tecnologías para transformar la educación.. Madrid. Akal - Amar Rodríguez, V. M. (2008). TICs, sociedad y educación.. Madrid. Tébar - Ollero, A. (coord.) (1999). Valores en una sociedad plural.. Madrid. Fundación para el Análisis y los Estudios Sociales - Anaut, L. et al. (2002). Valores escolares y educación para la ciudadanía. Barcelona. Graó - Loscertales, F. y Núñez, T. (2001). Violencia en las aulas.. Barcelona. Octaedro - Sánchez Alcón, Ch. y Navarro Navarro, L. (2007). ¿Cómo educar en valores cívicos a los peques?. Barcelona. Octaedro - Hoyos, G. y Martínez, M. (coords.) (2004). ¿Qué significa educar en valores hoy?. Barcelona. Octaedro - Cortina, A. (coord) (2009). La educación y los valores. Madrid. Biblioteca Nueva - Esteban Bara, F. (2007). Lluvia de valores. Barcelona. CEAC - Carbonell Sebarroja, J (2008). Una educación para mañana. Barcelona. Octaedro. - Tiana Ferrer, A. (2009). Por qué hicimos la LOE. Madrid. Wolters Kluwer España - Ribotta, S (ed) (2006). Educación en derechos humanos. La asignatura pendiente. Madrid. Dykinson - Bárcena,F., Gil, F., Jover, G. (1999). La escuela de la ciudadanía. Bilbao.DDB - García Aretio, M., Ruiz Corbella, R., García Blanco, R. (2009). Claves para la educación. Madrid. Narcea - Arenas-Dolz, F.,Gallegos Salazar, D. (ed) (2009). El ciudadano democrático. Madrid. PyV - Nussbaum, M.C (2010). Sin fines de lucro. Madrid. Katz Editores - Tuts, M., Martínez Teu, L. (2006). Educación en valores y Ciudadanía: propuestas y técnicas didácticas para la formación integral. Madrid. Los libros de la Catarata

- Revista de Educación (2003). Educación y ciudadanía (nº extraordinario). Madrid. Ministerio de Educación, Cultura y Deporte
- Revista de Estudios del Curriculum (2000). Educación cívica (Vol 3, nº 1). Barcelona. Ediciones Pomares-Corredor
- Revista Iberoamericana de Educación (2006). Educación y Ciudadanía (nº42 septiembre-diciembre)). Madrid.OEI
- Tarbiya. Revista de Investigación e Innovación Educativa (2004). La Educación en Derechos Humanos. Madrid. Instituto Universitario de Ciencias de la Educación
- Mª Eugenia Rodríguez Palop (2011). Claves para entender los nuevos derechos humanos. Madrid. Los libros de la Catarata
- F. Dubot (2011). Repensar la justicia social. Contra el mito de la igualdad de oportunidades. Buenos Aires. Siglo XXI
- F. Revilla (coord.) (2006). Educación y ciudadanía: valores para una sociedad democrática. Madrid. Biblioteca Nueva
- I. Carrillo i Flors (coord.) (2005). Diez valores para el siglo XXI. Barcelona, CISS Praxis

Recursos en REDE:http://fund-culturadepaz.org/spa/espanol.htmhttp://www.alliance21.org/2003http://www.alteris.org/quees.htmlhttp://www.aulaintercultural.orghttp://www.citized.infohttp://www.ciudadania.profs.nethttp://www.coe.inthttp://www.dadalos.orghttp://www.edualter.orghttp://www.educacionciudadania.mec.eshttp://www.educacionenvalores.orghttp://www.es.amnesty.orghttp://www.escuelalibre.orghttp://www.mec.es/creadehttp://www.movimientocontralaintolerancia.comhttp://www.oei.eshttp://www.sgep.orghttp://www.unesco.orgRecursos en REDE:http://fund-culturadepaz.org/spa/espanol.htmhttp://www.alliance21.org/2003http://www.alteris.org/quees.htmlhttp://www.aulaintercultural.orghttp://www.citized.infohttp://www.ciudadania.profs.nethttp://www.coe.inthttp://www.dadalos.orghttp://www.edualter.orghttp://www.educacionciudadania.mec.eshttp://www.educacionenvalores.orghttp://www.es.amnesty.orghttp://www.escuelalibre.orghttp://www.mec.es/creadehttp://www.movimientocontralaintolerancia.comhttp://www.oei.eshttp://www.sgep.orghttp://www.unesco.org

Bibliografía complementaria	- Jares, Xesús R. (2006). Aprender a convivir.. Vigo, Xerais - Subirats, M., Tomé, A. (2007). Balones fuera: reconstruir los espacios desde la coeducación.. Barcelona, Octaedro - Carreras, Ll. y otros (1995). Cómo educar en valores.. Madrid, Narcea - Pérez, G. (1997). Cómo educar para la democracia. Estrategias educativas.. Madrid. Popular - Tomé, A., Rambla, X. (2001). Contra el sexismo. Coeducación y democracia en la escuela.. Madrid, Síntesis - Camps, V. (2008). Creer en la educación.. Barcelona, Península - Tonucci, F. (2003). Cuando los niños dicen basta.. Madrid, Fundación Germán Sánchez Ruipérez - Asís Roig, R. et al. (2006). Educación en derechos humanos: la asignatura pendiente.. Madrid, Dykinson - Paya, M. (1999). Educación en valores para una sociedad abierta y plural. Aproximación conceptual.. Barcelona. DDB - Jares, Xesús R. (1999). Educación y derechos humanos. Estrategias didácticas y organizativas.. - Jares, Xesús R. (2004). Educar para la paz en tiempos difíciles.. Bilbao, Bakeaz - Calvo Buezas, T. (1990). El racismo que viene. Otros pueblos y culturas vistos por profesores y alumnos.. Madrid, Tecnos - Savater, F. (1997). El valor de educar.. Barcelona. Ariel - Haydon, G. (2003). Enseñar valores. Un nuevo enfoque.. Madrid, Morata - Rodríguez Martínez, C. (comp.) (2006). Género y currículo: aportaciones del género al estudio y práctica del currículo.. Madrid, Akal - Barrére, Mª A., Campos, A. (coord.) (2005). Igualdad de oportunidades e igualdad de género, una relación a debate.. Madrid, Dykinson - Coombs, Ph. (1986). La crisis mundial de la educación: perspectivas actuales.. Madrid, Santillana - Sánchez Ferriz, R., Jimena Quesada, L. (1995). La enseñanza de los derechos humanos.. Barcelona. Ariel - Micheá, J. Cl. (2002). La escuela de la ignorancia.. Madrid, Ediciones Acuarela - Jackson, Ph. W. (1991). La vida en las aulas.. Madrid, Morata - Lomas, C. (comp.) (2007). Los chicos también lloran. Identidades masculinas, igualdad entre los sexos y coeducación.. Barcelona, Paidós - Delval, J. (1990). Los fines de la educación.. Madrid, Siglo XXI - Camps, V. (1994). Los valores de la educación.. Madrid, Anaya - Juul, J. (2008). Los valores para la familia hoy.. Madrid, Maeva - Esteban Bara, F. (coord.) (2003). Mi querida educación en valores. cartas entre docentes e investigadores.. Bilbao, DDB - Doménech, J; Guerrero, J. (2005). Miradas a la educación que queremos.. Barcelona, Graó - Sancho Gargallo, M. et al. (2007). Nuevos retos para convivir en las aulas: construyendo la escuela cívica.. Madrid, Fundación Europea Sociedad y Educación - Meirieu, P. (2004). Referencias para un mundo sin referencias.. Barcelona. Graó - Subirats, M., Brullet, C. (1988). Rosa y azul. la transmisión de los géneros en la escuela mixta.. Madrid, Instituto de la Mujer - Amar Rodríguez, V. M. (2008). Tecnologías de la información y la comunicación, sociedad y educación.. Madrid. Tébar - Tierno, B. (1996). Valores humanos.. Madrid, Taller de Editores - Bindé, J. (dir.) (2005). ¿A dónde van los valores? Coloquios del siglo XXI.. Barcelona, Icaria-UNESCO - Gerilla, E.,Jiménez, F.J., Santos, M. (coords) (2011). La educación nos hace libres. Madrid. Biblioteca Nueva - Ferland, F. (2011). Cuéntame un cuento. Madrid. Narcea - F. García Moriyón (2011). El troquel de las conciencias. Una historia de la educación moral en España. Madrid. Ediciones de la Torre - J. Carbonell y A. Tort (2006). La educación y su representación en los medios. Madrid, Morata - J. B. Martínez Rodríguez (2005). Educación para la ciudadanía. Madrid, Morata

Recomendacións
Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente
Materias que continúan o temario
Observacións
- É obrigatoria a entrega cumprimentada dunha foto antes de rematar o mes de febreiro do curso actual, indicando por detrás nome, grupo, mail e telefono.- Non se admitirán traballos dos que o profesor ou profesora non teña constancia da sua realización. - Deben presentarse ben identificados (nome do alumno/alumna, curso, grupo, materia e nome do profesor/profesora), e sempre que conteñan referencias bibliográficas, é imprescindible seguir as normas da APA (6ª ed.).- As datas de entrega dos traballos son inamovibles, agás casos excepcionais. É aconsellable gardar copia do orixinal que se entregue.-Para poder ser calificado/a e avaliado/a é necesario ter entregado todolos traballos esixidos. De faltar algunha das partes, o alumno/a figurará como NON PRESENTADO/A.-Tendo en conta as recomendacións do Comité Ambiental da Facultade (GREEN CAMPUS):Os traballos escritos presentaranse impresos a dobre cara, en papel reciclado e grapados. Non se recollerán traballos encadernados, con fundas de plástico, anillas ou diseños similares. Débese facer un uso sostible dos recursos así como da prevención de impactos negativos sobre o medio natural. Débese ter en conta a importancia dos principios éticos relacionados cos valores de sostenibilidade nos comportamentos persoais e profesionais.- A proba de ensaio realizarase seguindo o calendario oficial.- Ás titorías serán Luns (16,30-18,30 h.) e Xoves (10-13 h.) no despacho P0B7.

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías